

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823201661
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823201661.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: UBC 2020, k.s. so sídlom Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, IČO: 53 151 135, ako správca úpadcu Silverside, a. s. v konkurze so sídlom Plynárska 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, zastúpený: VIVID LEGAL, s. r. o. so sídlom Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 807 915, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. B. XXX, XXX XX C. B., o zaplatenie istiny v sume 1.235,45 eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty v sume 255,55 eur, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 455,85 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 21,79 eur od 21.1.2022 do zaplatenia, zo sumy 45,21 eur od 21.2.2022 do zaplatenia, zo sumy 45,94 eur od 21.3.2022 do zaplatenia, zo sumy 46,67 eur od 21.4.2022 do zaplatenia, zo sumy 47,42 eur od 21.5.2022 do zaplatenia, zo sumy 48,18 eur od 21.6.2022 do zaplatenia, zo sumy 48,96 eur od 21.7.2022 do zaplatenia, zo sumy 49,74 eur od 21.8.2022 do zaplatenia, zo sumy 50,54 eur od 21.9.2022 do zaplatenia, zo sumy 51,40 eur od 1.10.2022 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

2

5Csp/86/2023
5Csp/86/2023

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde domáhal proti žalovanej zaplatenia istiny vo výške: 1235,45 eur, zmluvných úrokov vo výške: 351,20 eur, zmluvnej pokuty vo výške: 255,55 eur, zákonného úroku z omeškania vo výške: 5 % p.a. zo sumy vo výške 52,18 eur od 01.10.2022 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania vo výške: 5 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru nasledovne: zo sumy 52,18 eur od 21.9.2020 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.10.2020 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.11.2020 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.1.2021 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.2.2021 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.3.2021 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.4.2021 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.5.2021 do zaplatenia, zo sumy 52,18 eur od 21.6.2021 do zaplatenia, zo sumy 52,18

eur od 21.7.2021 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.8.2021 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.9.2021 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.10.2021 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.11.2021 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.12.2021 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.1.2022 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.2.2022 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.3.2022 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.4.2022 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.5.2022 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.6.2022 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.7.2022 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.8.2022 do zaplataenia, zo sumy 52,18 eur od 21.9.2022 do zaplataenia, sumu vynaložených nákladov 22,- eur a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca je správca konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze. Žalovaný je fyzická osoba, ktorej Žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) 995045976 uzavretej dňa 21.09.2019 medzi Žalobcom a Žalovaným (ďalej len „Zmluva“) poskytol spotrebiteľský úver nasledovne: istina: vo výške 2.000,00 eur (článok II. Zmluvy), zmluvný úrok vo výške: 19,27 % p.a. (článok II. Zmluvy) (ďalej len „Úver“). Žalovaný úver nesplatil. Žalovaný sa zaviazal splácať Úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 52,18 eur. Žalovaný sa dostal so splácaním Úveru do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 27.3.2018, zo dňa 26.4.2018 vyzval Žalovaného na zaplataenie dlžnej mesačnej splátky Úveru, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzovníka poplatkov Žalobcu a súčasne upozornil Žalovaného, že si Žalobca uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 23.11.2018, zo dňa 24.5.2018, zo dňa 24.9.2018 a zo dňa 24.10.2018 vyzval Žalovaného na zaplataenie dlžnej mesačnej splátky Úveru a súčasne upozornil Žalovaného, že (i) si Žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, (ii) vymáhanie nárokov Žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a (iii) že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude Žalovaný v omeškanií so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, Žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu zo Zmluvy. Žalobca má právo na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplataenej splátky Úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy). Žalobca má právo na zaplataenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplataenej splátky Úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy). Nakoľko sa Žalovaný dostal do omeškania s úhradou mesačných nákladov spojených s poistením: Žalobca má právo na zaplataenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy neuhradených súm mesačných nákladov spojených s poistením, a to od prvého dňa omeškania. Žalobca uplatňuje voči Žalovanému nárok na zaplataenie: istiny (celková výška dlžnej istiny Úveru) vo výške 1235,45 eur, zmluvných úrokov vo výške: 19,27 % ročne (článok II. Zmluvy), t.j. celkovo vo výške 351,20 eur, zmluvnej pokuty vo výške: 10 % p.a. zo súm omeškaných splátok celkovo vo výške 255,55 eur, zákonného úroku z omeškania vo výške: 5 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru, nákladov na vystavenie lisových upomienok v sume 22,- eur.

3. Žalovaná s k žalobe žalobcu nevyjadřila.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 21.9.2017, upomienkou z 27.3.2018 s doručenkou, upomienkou z 27.4.2018 s doručenkou, Sadzovníkom poplatkov pre fyzické osoby –spotrebiteľov účinným od 1.10.2016, Poslednou výzvou z 25.10.2018 s doručenkou, Poslednou výzvou z 24.09.2018 s doručenkou, Poslednou výzvou z 25.05.2018 s doručenkou, Poslednou výzvou z 24.11.2018 s doručenkou, platobnou disciplínou k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 995 045 976, Výpismi z Obchodného vestníka ohľadne spoločnosti Silverside a.s., a to Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 a Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.4.2023, sp. zn. 31K/25/2022, Vyjadrením žalobcu zo dňa 3.10.2023 s prílohami, a to žiadosťou o poskytnutie úveru z 30.8.2017, občianskym preukazom a preukazom poistenca žalovanej, rozhodnutím Sociálnej poisťovne – ústredia z 1.12.2016, výpisom z účtu žalovanej, bonitou klienta, správou z registra úverov k 30.8.2017, register úverov a register CRIF, správou z registra insolvenčie, súhrnnými informáciami o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2017, najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 2. štvrtrok 2017, informáciou o RPMN z 21.9.2017, písomným podaním žalobcu z 24.10.2023, podaním žalobcu doručeným súdu dňa 8.12.2023 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Z výpisu z obchodného vestníka č. 187/2022 zo dňa 29.09.2022 mal súd preukázané, že uznesením zo dňa 22.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022, Okresný súd Bratislava I vyhlásil konkurz na majetok úpadcu

Silverside, a. s., IČO: 500 525 60. Dňa 5.5.2023 bolo v Obchodnom vestníku č. 85/2023 zverejnené rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.4.2023, sp. zn. 31K/25/2022, ktorým bol do funkcie správcu úpadcu Silverside, a. s., IČO: 500 525 60 ustanovený žalobca UBC 2020 k.s.

6. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 995045976 uzavretej medzi žalovaným ako dlžníkom a úpadcom ako veriteľom zo dňa 21.9.2017 je zrejmé, že žaloavnej bol poskytnutý úver vo výške 2000,- eur. Žalovaná mala úver splatiť 60 mesačnými splátkami v sume 52,18 eur, pričom celková čiastka na zaplatenie predstavuje 3130,80 eur. Ročná úroková sadzba úveru predstavuje 19,27% a RPMN je uvedené vo výške 20,24%. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol 20.10.2022.

7. Podľa Článku IX., bod 1 zmluvy, ak sa Dlžník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

8. Podľa Článku IX., bod 4 zmluvy, v prípade omeškania Dlžníka s úhradou zosplatnených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2.tohto článku sa použije rovnako.

9. Podľa predloženého Sadzobníka poplatkov účinného od 1.10.2016, predstavoval poplatok za Vystavenie 1. listovej upomienky pri oneskorenej úhrade 3 eurá, poplatok za Vystavenie listovej upomienky s informáciou o zosplatnení 4 eurá.

10. Podľa predloženej platobnej disciplíny k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 995 045 976, predstavovala mesačná splátka úveru 52,18 eur, pričom žalovaná do 3.6.2021 uhradila necelých 30 splátok úveru.

11. Poslednou výzvou z 25.10.2018 vyzval úpadca žalovanú na úhradu dlžnej sumy 128,01 eur do 3 dní od doručenia poslednej výzvy. Žalovaná výzvu prevzala dňa 31.10.2018.

12. Poslednou výzvou z 24.9.2018 vyzval úpadca žalovanú na úhradu dlžnej sumy 122,87 eur do 3 dní od doručenia poslednej výzvy. Žalovaná výzvu prevzala dňa 28.9.2018.

13. Poslednou výzvou z 25.05.2018 vyzval úpadca žalovanú na úhradu dlžnej sumy 62,36 eur do 3 dní od doručenia poslednej výzvy. Žalovaná výzvu prevzala dňa 30.5.2018.

14. Poslednou výzvou z 24.11.2018 vyzval úpadca žalovanú na úhradu dlžnej sumy 133,18 eur do 3 dní od doručenia poslednej výzvy. Uvedená suma zahŕňala mesačné splátky spotrebiteľského úveru v sume 103,46 eur, nárok na náhradu upomienok v sume 22 eur. Žalovaná výzvu prevzala dňa 29.11.2018.

15. Upomienkou č. 1 z 27.3.2018 vyzval úpadca žalovanú na úhradu dlžnej sumy 55,18 eur do 3 dní od doručenia upomienky. Listinu žalovaná prevzala 3.4.2018.

16. Upomienkou č. 1 z 27.4.2018 vyzval úpadca žalovanú na úhradu dlžnej sumy 55,18 eur do 3 dní od doručenia upomienky. Listinu žalovaná prevzala 2.5.2018.

17. Žalobca vo vyjadrení z 03.10.2023 uviedol, že ako veriteľ poskytol na základe Zmluvy žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 2.000,- eur (čl. II. Zmluvy) so zmluvným úrokom vo výške: 19,27 % p.a. (čl. II. Zmluvy). Žalovaný uhradil sumu vo výške 1544,15 eur. Po zosplatnení Úveru (30.09.2022) ani do dňa spísania vyjadrenia nedošlo k žiadnej ďalšej úhrade zo strany Žalovaného. Žalobca v podaní bližšie špecifikoval nároky uplatnené žalobou. Suma vynaložených nákladov vo výške 22,00 eur predstavuje náklady na vystavenie upomienky vo výške 3,00 eur a poslednej výzvy vo výške 4,00 eur. Žalobca pri vyčíslení sumy vynaložených nákladov postupoval v zmysle dokumentu s názvom „Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby – spotrebiteľov účinný od 01.10.2016“ (ďalej len „Sadzobník“), ktorý stanovuje poplatky za služby, a ktorý bol schválený Národnou bankou Slovenska. Ide o režijné náklady Žalobcu pozostávajúcu z prípravy upomienky, resp. poslednej výzvy, ktorá spočíva v prerátaní dlžných nákladov, následného vystavenia upomienky, resp. poslednej výzvy, tlač dokumentov a v neposlednom rade poštovné náklady. Čo sa týka zosplatnenia, Žalobca poukázal na ust. § 46 ods. 1 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Nakoľko bolo Uznesenie

o vyhlásení konkurzu zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 29 . 09 . 2022, účinok zosplatnenia nastal dňa 30.09.2022 ex lege. Žalovaný prostredníctvom Žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 30.08.2017 (ďalej len „Žiadosť“) požiadal Žalobcu o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Súčasťou predmetnej Žiadosti boli tiež informácie poskytnuté Žalovaným v rozsahu: identifikačné údaje Žalovaných (meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, štátne občianstvo), rodinný stav, adresa trvalého pobytu a prechodná adresa, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie, číslo bankového účtu, kontaktné údaje (v rozsahu telefónne číslo a e-mail), počet osôb vo vzťahu ku ktorým má vyživovaciú povinnosť, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie. Žalobca tak v súlade s uvedeným ustanovením vyhodnotil všetky údaje a dokumenty, ktoré mu boli Žalovaným predložené prostredníctvom Žiadosti pred uzavretím Zmluvy. Na preukázanie tvrdení, uvádzaných Žalovaným v obsahu Žiadosti, Žalovaný spolu so Žiadosťou predložil Žalobcovi tiež nasledujúce dokumenty: Občiansky preukaz Žalovaného, Preukaz poistenca Žalovaného, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, Výpis z účtu. Napriek uvedenému Žalobca pri posudzovaní schopnosti Žalovaného, ako spotrebiteľa splácať požadovaný úver vykonal aj vlastné šetrenie, prostredníctvom informácií z príslušných databáz, a to dopytom nasledujúcich registrov: register – CRIF - nebank, register RegisterUverov s.r.o., register insolvenčných. Zo všetkých vyššie uvedených a Žalobcom vyhodnotených skutočností, vyplynul preukázaný záver, že pravidelné mesačné príjmy Žalovaného predstavujú sumu vo výške 383,70 eur, a zároveň pravidelné mesačné výdavky Žalovaného predstavujú sumu vo výške 269,14 eur. Uvedené zistenia Žalobcu potvrdzovali informácie, ktoré vo vzťahu k výške príjmom a výdavkom Žalovaného, Žalovaný poskytol Žalobcovi v obsahu Žiadosti. Z uvedeného vyplýva, že Žalovaný v čase posudzovania Žiadosti pravidelne disponoval voľnými zdrojmi vo výške 114,56 eur mesačne. V súvislosti s nárokom na uplatnenú zmluvnú pokutu žalobca poukázal na ust. § 544 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluvná pokuta je v Zmluve dojednaná platne a v súlade so zákonom. Zmluvná pokuta je dohodnutá v súlade s príslušnými právnymi predpismi a s odkazom na článok IX. ods. 3 Zmluvy možno zhodnotiť, že výška zmluvnej pokuty je uplatnená v súlade s Nariadením vlády, resp. dojednanie o zmluvnej pokute doslovne kopíruje ustanovenia Nariadenie vlády. Žalobca si súčasne dovoľuje uviesť, že ani samotný OZ nezakazuje dojednanie zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute sa nenachádza ani vo výpočte neprijateľných podmienok, ktoré upravuje ust. § 53 ods. 4 OZ. Najvyšší súd Slovenskej republiky judikuje, že dojednanie zmluvnej pokuty vo formulárových a spotrebiteľských zmluvách je prípustné. Je teda zrejmé, že podľa súčasnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, ako aj podľa existujúcej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je dojednanie zmluvnej pokuty prípustné aj vo formulárových zmluvách. Reflektujúc ustanovenia OZ a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, možno uzavrieť, že zmluvnú pokutu je možné v spotrebiteľskej zmluve dojednať, táto (výška zmluvnej pokuty) však nesmie byť neprimeraná. Inými slovami, súdy v rámci analýzy prijateľnosti zmluvnej podmienky (obsahujúcej dojednanie povinnosti spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu) musia analyzovať primeranosť výšky zmluvnej pokuty a až na tomto základe môžu vysloviť názor ohľadne platnosti takéhoto dojednania. Zákonný a judikatúrou potvrdený algoritmus posúdenia platnosti dojednania povinnosti spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu vo formulárovej zmluve, ktorou je aj Zmluva, je nasledovný: (i) zistenie - nie je / je dojednaná povinnosť spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu vo formulárovej zmluve? - ak nie, nemá význam posudzovať; ak áno, súd nemôže uzavrieť, že táto zmluvná podmienka je neprijateľná / dojednanie neplatné, ale nasleduje ďalší krok súdnej analýzy, a to analýza primeranosti výšky zmluvnej pokuty; (ii) zistenie - nie je/ je zmluvná pokuta primeraná? - ak nie, táto zmluvná pokuta je neprijateľná / dojednanie je neplatné; ak áno, táto zmluvná podmienka nie je neprijateľná / dojednanie je platné. V prípade, ak vyššie uvedený algoritmus premietneme na príslušné ustanovenia Zmluvy, možno zhodnotiť, že: (i) povinnosť spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu je dojednaná; (ii) dojednanie zmluvnej pokuty je primerané - o predmetnom tvrdení svedčí fakt, že článok IX. ods. 2. Zmluvy doslovne kopíruje príslušné ustanovenia Nariadenia vlády. V prípade, ak zmluvné ustanovenie doslovne kopíruje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, nemožno uzavrieť, že dojednanie zmluvnej pokuty je neprimerané, práve naopak, je jednoznačné, že dojednanie zmluvnej pokuty je primerané a takéto dojednanie nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. O tom, že zmluvná pokuta, ktorá je dojednaná v zmluvnej dokumentácii Žalobcu, je primeraná, svedčí aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.11.2019, č. k.: 43Co/70/2019. Údaj o výške RPMN uvedený v Zmluve je správny. Ako vyplýva z Článku II Zmluvy, RPMN bola určená vo výške 20,24 %, priemerná RPMN bola určená vo výške 13,74 % a odplata podľa Občianskeho zákonníka bola určená vo výške 19,27 %. Žalobca zdôrazňuje, že jedinou dojednanou odplatou za poskytnutý Úver je zmluvný úrok. Vo vypočítanej RPMN je teda ako odplata za poskytnutý Úver zahrnutý výlučne zmluvný úrok v dojednanej výške, t.j. vo výške 19,27 %. V súlade s uvedeným tak možno podčiarknuť, že RPMN, ako aj maximálna možná odplata, t.j. v danom prípade zmluvný úrok, bola dojednaná presne v takej

výške, ktorú upravilo Ministerstvo financií SR (dokument s názvom „Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 2. štvrtrok 2017“).

18. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanej žalobe a na písomnom vyjadrení z 3.10.2023. Žaloba je dôvodná v celom rozsahu, navrhol tejto žalobe vyhovieť a žalobcovi priznať plnú náhradu trov konania.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

21. Podľa § 7 od. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

23. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

24. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b)

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. 18aa)

25. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

26. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

29. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

31. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

32. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

34. Ako vyplýva z § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

35. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

36. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

37. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

38. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

39. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

40. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

41. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

42. V tomto prípade zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou bola zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ich uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

43. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

44. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je zmluva spotrebiteľská v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

45. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi žalovanou ako dlžníkom a úpadcom ako veriteľom zo dňa 21.9.2017 je zrejmé, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2000,- eur. Žalovaná mala úver splatiť 60 mesačnými splátkami v sume 52,18 eur, pričom celková čiastka na zaplatenie predstavuje 3130,80 eur. Ročná úroková sadzba úveru predstavuje 19,27% a RPMN je uvedené vo výške 20,24%. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol 20.10.2022.

46. V danom prípade bola medzi stranami sporu uzavretá úverová zmluva, ktorá je absolútnym obchodom a takýto vzťah sa spravuje treťou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. V predmetnej veci však ide o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Za spotrebiteľský úver sa považuje akákoľvek odložená platba a samozrejme napriek absolútnemu obchodu sa úver popri inštitúte pôžičky nedá nezahrnúť medzi právne vzťahy označené ako spotrebiteľské úvery. Ide však o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekvencovanejších občianskoprávných vzťahov.

47. Popretím úveru ako absolútného obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

48. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

49. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

50. V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

51. V zmysle zmluvy bol spotrebiteľský úver žalovanej poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 19,27%.

52. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

53. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

54. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

55. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov (60 splátok) v septembri 2017 činil úrok 7,03 % p.a. (nové obchody). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

56. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

57. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

58. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom.

59. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

60. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolačný súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

61. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

62. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 274,11 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 174,11 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

63. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že priemerná úroková sadzba pri úveroch so splatnosťou do 1 roka v roku 2017 je uvedená vo výške 4,76 %, pri úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov vo výške 6,66% a so splatnosťou nad 5 rokov je vo výške 8,76 %. Najvyššia úroková sadzba vôbec, ktorá sa vyskytla v roku 2017 bola vo výške 9,17%, teda úroková sadzba dohodnutá v zmluve prevyšuje aj všetky vyššie uvedené úrokové miery minimálne dvojnásobne.

64. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnené žalobou v sume 351,20 eur, pričom aj platby vykonané žalovanou na uvedený nárok zarátal súd na istinu úveru.

65. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

66. Pokiaľ by žalobca namietol, že nemožno zohľadňovať len výšku úrokov, ale iba celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevylučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevylučuje s uplatnením korektívy dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája

2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

67. Súd poukazuje na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevyklučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požičiavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

68. Pokiaľ ide konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

69. Vo vyššie citovanom prípade odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68% ročne, avšak pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56%.

70. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pri odplate má sa na mysli súbor všetkých poplatkov, nákladov a iných nárokov vrátane úroku z úveru, pričom uvedené neznamena, že už samotný úrok z úveru nie je možné vyhodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi. Akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty (porovnaj § 9 ods. 14 zákona o spotrebiteľských úveroch).

71. Pokiaľ by dodávateľ v rámci odplaty za úver požadoval aj ďalšie poplatky a náhradu rôznych nákladov, súd v prvom rade posúdi ich dôvodnosť (aj napríklad v súvislosti s tzv. teóriou skutočného plnenia v spotrebiteľských zmluvách, kedy je súd povinný skúmať, či zmluvná podmienka neobsahuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, pozri napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 18Co/109/2011) a až následne by porovnal, či celková odplata nie je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

72. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07. 11. 2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

73. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamená, že by súd aj v takom prípade nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

74. Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v týchto rozhodnutiach:

75. „Aplikáciu § 3 OZ nevyučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

76. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

77. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. S neprimeranými úrokmi vo výške 17,70% ročne pri prípustnej celkovej výške odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Prešove vo veci sp.zn. 7CoCsp/54/2020 z 24. 06. 2021: „Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.“ ... „Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Dohodnutá úroková sadzba 19,90 % oproti priemernej úrokovej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam október 2016 pri úveroch nad 5 rokov vo výške 8,83 % ročne o viac ako dvojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Záver o neplatnosti dojednaní o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má preto oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka).“

78. Dôležité bolo v tejto súvislosti aj ustálenie otázky, či je potrebné vychádzať z priemerných úrokových sadzieb pre nové obchody alebo stavu úverov, a to v prospech porovnania so sadzbami pre nové obchody. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.13CoCsp/10/2021 z 28. 10. 2021, z ktorého cituje relevantnú časť odôvodnenia aj pre prejednávaný prípad: „V predmetnom prípade bola medzi žalobcom a žalovaným dohodnutá úroková sadzba vo výške 18,04%, pričom ako správne poukázal súd prvej inštancie, podľa údajov Národnej

banky Slovenska, pri nových obchodoch za mesiac 07/2017 predstavovala pre spotrebiteľské úvery od 1 do 5 rokov úroková sadzba výšku 4,44% ročne, teda v predmetnom prípade dojednaný úrok medzi stranami bol viac ako 4-násobne vyšší ako priemerná výška úrokovej sadzby za ktorú poskytovali banky úvery v rovnakom čase, ako bola uzatvorená zmluva.“

79. Tu je potrebné dodať, že v prípade omeškania žalovanej si navyiac žalobca vo formulárovej zmluve vymienil nárok na zmluvnú pokutu vo výške 12% ročne. Žalobcovi by tak iba zo samotnej istiny 2000,- eur patrilo ročne nárok na úver vo výške 385,40,- eur (19,27% z 2000,- eur) a v prípade omeškania žalovanej za obdobie 1 roka zmluvná pokuta vo výške 240,- eur (12% z 2000,- eur) a úrok z omeškania minimálne vo výške 100,- eur (5% z 2000,- eur). Zmluvná pokuta pritom bola vyčíslená iba z istiny úveru (pričom ustanovenie čl. IV zmluvy pripúšťa akúkoľvek „dlžnú sumu“ a nehovorí ani o konkrétnom (napríklad ročnom) období – je neurčité, k čomu viď ustanovenia nižšie). Potenciálne by tak žalobca v zmysle zmluvných ustanovení, vedel v prípade súčasného omeškania žalovanej navýšiť ročne dlh aj o viac ako 725,40 eur, čo predstavuje viac ako 36,27% istiny úveru, a aj to za predpokladu vyčíslenia zmluvnej pokuty iba z istiny úveru. Je pritom zrejmé, že žalobca v žalobe vyčíslil zmluvnú pokutu (poníženu na 10% ročne) aj z úrokov z úveru (suma splátky 52,18 eur zhŕňa okrem časti istiny aj úrok), pričom zmluvné dojednanie ho oprávňuje účtovať pokutu z akejkoľvek „dlžnej sumy“.

80. S ohľadom na novšiu judikatúru súd žalobcovi nárok na úrok z úveru pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 39 a § 41 Občianskeho zákonníka) nepriznal, ako je uvedené vyššie.

81. Je potrebné navyiac zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újinné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

82. Súd v konaní zistil, že žalobca skúmal bonitu žalovanej predtým ako s ním vstúpil do zmluvného vzťahu, t.j. jeho schopnosť úver v budúcnosti splácať, avšak je potrebné uviesť, že toto skúmanie sa na základe predložených listinných dôkazov javí iba ako formálne.

83. Žalobca tvrdí, že bol zistený pravidelný príjem žalovanej na úrovni 383,70 eur, pričom pravidelné mesačné výdavky žalovanej predstavujú 269,14 eur. Príjem žalovanej však predstavoval iba starobný a vdovský dôchodok, pričom žalovaná uviedla, že býva vo vlastnom dome, v súvislosti s čím už žalobca neskúmal jej výdavky. Príjem žalobca síce overil potvrdením Sociálnej poisťovne a tiež predložením výpisu z bežného účtu za jún 2017, avšak z uvedeného vôbec nie je zrejmé, ako žalobca skúmal skutočné výdavky žalovanej na živobytie. Žalobca sa totiž uspokojil s predložením výpisu z účtu za jediný mesiac, aj to nie bezprostredne pred uzavretím zmluvy, z ktorého vyplýva, že počiatočný zostatok na účte žalovanej predstavoval -600,41 eur (!) a konečný zostatok -432,06 eur. Napriek tomu to postačovalo žalobcovi pre záver, že žalovaná pri svojom príjme 383,70 eur mesačne pohodlne uhrádza svoje bežné výdavky a ešte jej aj ostáva na splácanie úveru 114,56 eur a poskytol jej úver vo výške 2000,- eur. Pričom iba z preskúmania úverového zaťaženia žalovanej vyplynuli mesačné splátky úverov v sume 71,05 eur a napriek uvedenému nedošlo k žiadnemu ďalšiemu skúmaniu výdavkov na živobytie na strane žalovanej. Predložený výpis z bežného účtu bol navyiac ku dňu uzatvárania úverovej zmluvy so žalobcom (september 2017) takmer tri mesiace starý (jún 2017) a počiatočný záporný zostatok na tomto bežnom účte sa približoval k dvojnásobku mesačného príjmu žalovanej (pričom jediným jej príjmom bol iba dôchodok).

84. Je potrebné navyiac zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újinné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j.

§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

85. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23.09.2020).

86. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenia a overenia skutočných výdavkov žalovaného) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

87. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovanej, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, všetky výdavky na živobytie, či o úverovom zaťažení, a to napriek nezrovnalosti vyplývajúcej z predloženého výpisu z bežného účtu žalovanej, ktorý bol v čase uzatvárania zmluvy (21.9.2017) navyiac takmer tri starý. Z predloženého výpisu je totiž zrejmý úverový výdavok žalovanej vo výške 352,66 eur označený ako kreditná karta, pričom počiatočný stav účtu bol záporný -600,41 eur (takmer dvojnásobok mesačného príjmu žalovanej) a konečný stav účtu -432,06 eur. Výpis z účtu žalovanej bol navyiac za mesiac jún 2017, hoci úverovú zmluvu so žalobcom uzatvárala v mesiaci september 2017. Súd nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru skutočnú vedomosť o majetkových pomeroch žalovanej, teda kde táto bývala, či vlastnila nehnuteľnosť alebo či bývala v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzala a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jej výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Nemožno opomenúť, že žalovaná v žiadosti uviedla, že je vdova, býva vo vlastnom dome, pričom ako príjem uvádzala starobný dôchodok. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovanej, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať žalovanej poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

88. Povinnosť súdu ex offio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam,

uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

89. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

90. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcom dobrým mravom a za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

91. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zmluvnú pokutu v sume 255,55 eur, súd tento nárok žalobcovi nemohol priznať. Dôvodmi neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky sa súd zaoberal aj v rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 5Csp/99/2018 z 10.10.2019, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp/23/2020 z 29.4.2021 a od dôvodov neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky sa nemá dôvod odkloniť v tomto prípade. Rovnako uvedenú zmluvnú pokutu vyhodnocujú aj ďalšie súdy (porovnaj napríklad rozsudok Okresného súdu Humenné sp.zn. 21Csp/115/2022 z 07. 03. 2023, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4Csp/23/2022 z 11. 11. 2022, rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 6Csp/82/2022 z 28. 02. 2023 a ďalšie).

92. Súd v celom rozsahu poukazuje na vyššie uvedené rozhodnutia, ktorými bolo právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej pokuty podľa Čl. IX. - Upozornenie na následky nesplácania, body 1 a 4 zmluvy.

93. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Podľa § 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Súd tak považoval zmluvnú pokutu vo výške 12% ročne z dlžnej sumy podľa Článku IX., bod 1 zmluvy, ktorú zmluva umožňovala žiadať už od prvého dňa omeškania ešte pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, ako aj podľa Článku IX., bod 4 zmluvy, ktorú pokutu bolo možné žiadať zo zosplatnených záväzkov od prvého dňa omeškania za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 12% ročne, z uvedených ustanovení nie je zrejmé, najmä z bodu 1 citovaného článku, či možno aj opakovane žiadať túto sankciu, najmä v prípade, keď dlžník vyrovná omeškaný dlh a veriteľ nepristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, alebo či sa jedná o jednorazovú sankciu. Najmä však nie je zrejmé akým spôsobom sa môžu zmluvné pokuty uvedené v bode 1. ako aj v bode 4. tohto článku kumulovať. Zmluvná pokuta podľa bodu 4. sa má platiť zo zosplatnených záväzkov, pričom nie je jednoznačne zadefinované o aké záväzky sa jedná, nakoľko v predmetnom ustanovení sa používa pojem „dlžná suma“ napriek zadefinovaniu zosplatnenia úveru v bode 3. Čl IX zmluvy Uvedené ustanovenie nie je dostatočne presné a umožňuje veriteľovi požadovať zmluvnú pokutu z akejkoľvek dlžnej sumy po vyhlásení splatnosti (aj z úrokov z omeškania, aj zo zmluvnej pokuty podľa bodu 1.) Uvedené ustanovenia bodu 1. a 4. Článku IX zmluvy nie sú dostatočne určité v súlade s § 544 Občianskeho zákonníka, pričom tak umožňujú kumulovanie zmluvných pokút z oboch citovaných ustanovení.

94. Pokiaľ ide o možnosť kumulovať zmluvné pokuty podľa bodu 1. a 4. Čl. IX zmluvy, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/468/2017 z 10. 04. 2018, kedy sa súd zaoberal obdobným ustanovením umožňujúcim kumulovať zmluvné pokuty v prípade omeškania s jednotlivými splátkami so zmluvnou pokutou z celej dlžnej sumy po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru: „Rovnako správne súd vyslovil neprijateľnosť v časti bodu 8.1. Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 28.11.2014 v znení: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1 písm. a.) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.)“, lebo táto je pokuta je neprimeraná keďže dlžník je povinný ju platiť dvakrát, raz keď je v omeškaní s mesačnou splátkou a druhý raz keď omeškanie úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace. Z obsahu cit. bodu nie je zrejmé do kedy je veriteľ oprávnený túto pokutu počítat.“

95. Nemožno tiež prehliadnuť krátku resp. žiadnu lehotu na uplatňovanie zmluvných pokút, kedy veriteľovi na ne vzniká nárok už od prvého dňa omeškania dlžníka. Ide teda o neprimerane krátku dobu spojenú s uplatnením sankcie pre omeškanie dlžníka za predpokladu existencie súbežného nároku na zákonný úrok z omeškania. Navyiac ak podľa bodu 5. Čl IX zmluvy je notifikačná lehota veriteľa až 15 dní od omeškania. Zmluvnú pokutu však dlžníkovi môže prirátavať k dlhu už od prvého dňa omeškania. Jedná sa tak iba o ďalšiu sankciu za omeškanie spotrebiteľa, ktorú môže dodávateľ neobmedzene opakovane uplatňovať voči dlžníkovi v omeškani.

96. Zároveň sa súd zaoberal samotou výškou zmluvnej pokuty určenej sadzbou 12% ročne z dlžnej sumy. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/136/2018 z 15. 11. 2018: „Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdiera. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškania, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatváranie zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ktoré si v prípade nespĺnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 Obč. zákonníka a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčité a nejasné. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nar. prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.“Aj v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery

nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (12 % a 5%) podľa stavu ku dňu uzavretia zmluvy prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%), preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom. Uplatňovanie uvedených pokút je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

97. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že žalobca na základe neprijateľného zmluvného ustanovenia nevyčíslil sumu zmluvnej pokuty vo výške 255,55 eur pri sadzbe 12% ročne, ale pri samotným žalobcom modifikovanej sadzbe 10% ročne. Neprijateľnú zmluvnú podmienku totiž nemôže modifikovať ani súd. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (porov. rozsudok Súdného dvora vo veci C-618/10). Zmluvné ustanovenia, na základe ktorých žalobca vyčíslil svoj nárok na zmluvnú pokutu v sume 255,55 eur predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku, o čom bolo aj právoplatne rozhodnuté a žalobca sa mal vzdať používania tejto podmienky, nie túto modifikovať a domáhať sa jej zaplata via vyššie uvedeným spôsobom (v súvislosti s modifikáciou výšky neprijateľnej zmluvnej pokuty porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9Co/162/2015 z 20. 9. 2016 a ďalšie rozhodnutia týkajúce sa neprijateľných zmluvných pokút v zmluvách s mobilnými operátormi).

98. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať, teda moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch (v súvislosti s uvedeným porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.13CoCsp/52/2021 z 25. 05. 2022).

99. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8CoCsp/2/2022 z 29. 09. 2022, kde v obdobnej veci žalobcu súd posudzoval neprijateľnosť rovnakej zmluvnej pokuty, ako žalobca uplatňuje v tomto konaní a dospel k nasledovnému záveru: „Keďže súčet úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty v zmysle § 3a ods. 1 Nariadenia boli dojednané v rozpore so znením príslušnej právnej úpravy v neprospech spotrebiteľa, pričom takéto zmluvné dojednania sú absolútne neplatné (§ 53 ods. 5 OZ), avšak moderácia takýchto zmluvných dojednaní potom nie je možná (pozri rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. 04. 2010, sp. zn. 8Co/76/2010), je odvolací súd toho názoru, že žalobca nemá nárok na zmluvnú pokutu ani úroky z omeškania zo zmluvnej pokuty, pretože ide o neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú ako také neplatné. Je potrebné hodnotiť kumulatívny účinok všetkých sankčných podmienok v predmetnej zmluve bez ohľadu na to, či veriteľ skutočne trvá na ich plnej úhrade. Preto sa jednotlivé sankcie musia hodnotiť kumulatívne, dôsledkom čoho je potom neprijateľnosť všetkých sankcií ako celku (nezachováva sa časť sankcií, ktorá je v prijateľnej miere).“

100. Súd v súvislosti s uvedeným ustanovením o zmluvnej pokuty poukazuje na tú skutočnosť, že takéto ustanovenie umožňuje obhádzat' aj zákaz tzv. anatocizmu, na ktorý poukázal aj Najvyšší súd ČR v rozhodnutí sp. zn. 35 Odo 101/2002, ktorý uviedol, „že Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník neumožňujú veriteľovi požadovať od dlžníka príslušenstvo (úroky z omeškania) pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa, že zmluvné úroky sa stanú súčasťou istiny, uvedené však nič nemení na skutočnosti, že sa takto opäť úročí iba istina, nie príslušenstvo pohľadávky.“ Ustanovenie o zmluvnej pokute tak žalobcovi umožňuje pre prípad omeškania „úročiť“ nie len istinu úveru, ale aj jej príslušenstvo. Žalobca by tak síce nemal nárok na 5%-ný úrok z omeškania z úroku z úveru, avšak nárok na zmluvnú pokutu vo výške 10% si môže účtovať aj z úrokov, čo naviac žalobca v uvedenej veci urobil, nakoľko zmluvnú pokutu si účtoval z dlžných splátok úveru vrátene časti splátky pripadajúcej na úrok.

101. Vzhľadom na uvedené súd odhliadnuc na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, nemohol žalobcovi priznať nárok na zmluvnú pokutu v sume 255,55 eur a v uvedenej časti žalobu žalobcu zamietol aj z dôvodu uplatnenia tohto nároku na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

102. Osobitne bolo potrebné sa zaoberať aj nárok na vynaložené náklady vo výške 22,- eur, čo mali podľa udania žalobcu predstavovať náklady vystavenia upomienky vo výške 3,- eur (2x3 eur) a poslednej

výzvy vo výške 4,- eur (4x4 eur). Malo ísť o režijné náklady žalobcu pozostávajúce z prípravy upomienky spočívajúce v prerátaní dlžných nákladov, vystavenia upomienky, tlač dokumentov a poštovné náklady. Náklad na poštovné by súd považoval za dôvodný, tento však nebol osobitne uplatnený ani preukázaný v konkrétnej výške.

103. Uvedené náklady by mohli predstavovať nárok žalobcu uplatnený v súlade s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Žalobca nepreukázal reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním konkrétnej pohľadávky voči žalovanej, že došlo k realizácii nejakých úkonov vo vzťahu žalovanej, s ktorými boli spojené konkrétne náklady. Súd nemôže žalobcovi priznať náklady, ako si ich uplatňuje vo forme paušálnych náhrad ani náklady žalobcu na réžiu a samotnú činnosť, ktorú vykonáva za účelom dosiahnutia zisku. Na preukázanie nákladov žalobca nepredložil okrem ich prehľadu žiadne preukázateľné výdavky, napríklad v súvislosti s uvedenými poštovnými nákladmi, ktorých konkrétnu výšku je potrebné preukázať. Uvedené paušálne náklady nie je možné považovať za konkrétne náklady, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s uplatnením žalovanej pohľadávky. Žalobca nešpecifikoval, ktoré konkrétne výdavky mu v súvislosti s uplatnením žalovanej pohľadávky voči žalovanej vznikli. Je zrejmé, že sa jedná o paušalizované náklady. Navyše, žalobca vynaloženie uvedených nákladov ani nepreukázal, keďže nepreukázal.

104. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na náklady predstavujúce poplatky za upomienky a výzvy žalovanej, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd aj v tejto časti žalobu zamietol.

105. Navyše je potrebné uviesť, že výška tohto poplatku má jednoznačne sankčný charakter, pretože tieto sumy presahujú inak nejasné náklady, ktoré veriteľ na vymáhanie pohľadávky má. Svojou podstatou tak u tohto poplatku ide skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškanie dlžníka (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/77/2019 z 19. 11. 2019).

106. Obdobný názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/273/2016 z 17. 10. 2017: „Podľa odvolacieho súdu paušálna náhrada (nákladov na vymáhanie) umožňuje navyšovanie dlhu spotrebiteľa o neexistujúce náklady a tak sa táto zmluvná podmienka dostáva do rozporu s § 121 ods. 3 v spojení s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré zakazuje nevýhodnejšie dojednanie oproti ustanoveniam Občianskeho zákonníka. Nemali by byť pochybnosti, že ustanovenie zmluvy o povinnosti platiť neexistujúce náklady je nevýhodnejším ustanovením oproti zákonnému pravidlu (vymáhanie iba skutočných nákladov). Inak povedané, veriteľ má právo žiadať, aby sa mu zaplatili napríklad poštovné, náklady na internet, telefón či zamestnanca, no nemôže nahradiť pracovné počítanie skutočných nákladov paušálnou pokutou. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spočítanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.“

107. V prípade poplatkov v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, dodávateľ spotrebiteľovi zaň musí poskytnúť protiplnenie, čo v prípade poplatkov typu upomienok a výziev spravidla nie je splnené.

108. Krajský súd v Prešove vo veci 18Co/109/2011 konštatoval, že cit. „neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znakom neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá

je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“. Žalobca tak ani nepreukázal, že v súvislosti s uplatňovanými poplatkami bolo spotrebiteľovi v rámci predmetnej zmluvy poskytnuté nejaké protiplnenie.

109. Zároveň ak sa jedná o poplatky za upomienky oneskorenej platby, platí, čo súd uviedol vyššie v súvislosti s teóriou skutočného plnenia v spotrebiteľských zmluvách a zároveň predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovknížnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné. Súd preto žalobu žalobcu, ktorá sa týka poplatkov za upomienky v sume 22,- eur, ako nedôvodnú zamietol.

110. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na vyššie citované uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

111. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcom dobrým mravom a za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver, ktorý je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

112. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

113. Žalobca v danom prípade nepreukázal zosplatnenie celého úveru, splatnosť všetkých splátok úveru nastala až dňa 30.9.2022, a to priamo zo zákona, zverejnením uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku Slovenskej republiky dňa 29.09.2022, účinok zosplatnenia tak nastal dňa 30.09.2022. V uvedený deň už boli splatné všetky splátky úveru okrem poslednej splátky, ktorej splatnosť mala nastať až 20.10.2022.

114. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti možno uzavrieť, že žalobca má v danom prípade nárok najviac na istinu úveru bez úroku a ďalších poplatkov z dôvodov uvedených vyššie, a to zo splátok, ktorých splatnosť nastala v zmysle samotnej zmluvy, okrem poslednej splátky, ktorej splatnosť nastala 30.9.2022. Žalovanej bolo žalobcom poskytnutých 2000,- eur. Úhrady žalovanej predstavovali sumu 1544,15 eur, teda žalobcov nárok na splatnú istinu predstavuje 455,85 eur, ktorý mu súd aj priznal. Súd preto žalovanú zaviazal na zaplatenie splatnej a neuhradenej istiny úveru žalobcovi v sume 455,85 eur. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol. Jedná sa o istinu splátok splatných od 20.1.2022 do 30.9.2022.

115. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.

116. Žiadna z vyššie uvedených neuhradených splátok nie je premlčaná, nakoľko žaloba bola na súde podaná dňa 23.8.2023.

117. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania zo súm jednotlivých splatných splátok istiny v zmysle splátkového kalendára, ktorý je súčasťou zmluvy z 21.9.2017 (čl. XIV. Zmluvy), z ktorého vyplýva výška istiny

prípadajúca na tú ktorú splatnú splátku, keďže bol dohodnutý anuitný spôsob splácania. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania z požadovaných splátok, teda počnúc od 21.1.2022, a to vo výške v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti istiny tej ktorej splátky až do dňa zaplatenia.

118. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. V období od 21.1.2022 do 26.7.2022 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5,00 % ročne. Neskoršie žalobcom žiadané úroky neprevyšovali zákonom stanovenú sadzbu, pričom žalobcovi súd nemohol priznať viac ako požadoval. Žalobcovi tak súd priznal nárok na úroky z omeškania v požadovanej sadzbe 5% ročne.

119. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

120. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

121. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

122. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

123. Z pôvodne uplatnenej sumy 1864,20 eur (istina 1235,45 eur, kapitalizovaný zmluvný úrok v sume 351,20 eur, zmluvná pokuta v sume 255,55 eur, náklady v sume 22,- eur) s ďalším nevyčísleným príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 455,85 eur spolu s príslušenstvom, vo zvyšku súd žalobu zamietol.

124. Žalobcov úspech tak predstavoval 24,45% a neúspech 75,55%, čo je zároveň úspechom žalovanej. Úspešnejšej žalovanej, po odrátaní jej neúspechu od úspechu, vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 51% ($75,55\% - 24,45\% = 51,10\%$)

125. Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel nemá, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17 CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovaná sa konania nezúčastnila, pričom zo spisu jej žiadne trovy konania, ktoré by bolo potrebné nahradiť nevyplývajú, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznal. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej sp. zn. 6 Cdo 166/2016zo dňa 26.10.2016, obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25.1.2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018

126. Žalobca uviedol úroky a úroky z omeškania, ktorý nárok súd čiastočne zamietol, v kapitalizovanej forme, teda vo forme, ktorá tak predstavuje v istom slova zmysle uplatňovanú istinu. Súd preto uvedenú sumu bral do úvahy aj ako základ pre posúdenie miery úspechu a neúspechu sporových strán v tomto konaní. V súvislosti s vyššie uvedeným postupom súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019. V súvislosti s vyššie uvedeným spôsobom určenia úspechu strán sporu, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/136/2017 zo dňa 31. 10. 2017, ktoré rozhodnutie zohľadňuje uznesenie NS SR sp.zn.6Obo/243/2007 z 27.11.2008.

Poučenie:

2

5Csp/86/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.